

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

TELEFON: CORTLANDT 2876
NO. 60. — STEV. 60.

GLAS NARODA

Lišči slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, TUESDAY, MARCH 13, 1928. — TOREK, 13. MARCA 1928.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI

Strahovlada v štrajkarskem ozemljju.

SENATNI PREISKOVALNI KOMITEJ IZDAL POREČILO

Strahovlada v premogarskem ozemljju je uradno ugotovljena. — Komitej zveznega senata je poročal o razmerah, katere je našel. — Ne ve pa nobenega sveta za resno odpomoč.

WASHINGTON, D. C., 12. marca. — Strahovlada Coal and Iron policije v premogovnih ozemljih, nevarno nesanitarne razmere, v katerih so premogarji prisiljeni živeti, brezbrinost rudniških uradnikov in nezadostna prehrana — tvorijo glavne točke včerajnjega poročila senatne preiskave.

Podkomitej senatnega komiteja za meddržavno trgovino, ki je bil izbran za preiskavo razmer v poljih mehkega premoga v Pensylvaniji, West Virginiji in Ohio, je reklo v svoje poročilu:

— Komitej ni našel nobenega sledu o stradanju v pittsburškem okraju, a vse povsod zadosti dokazov, da je hrana stavkarjev zelo pičla in najcenejša, ki jo je mogoče dobiti.

— Komitej je mnenja, da so razmere v pittsburškem okraju in v drugih premogovnih poljih Združenih držav skrajno resnega značaja in da o grožajo najboljše interese dežele.

Predsednik Gooding je izjavil, da bo treba iskati rešitev potom zakonodaje, s katero bo mogoče postaviti ameriško premogovno industrijo na primerno uspevajočo podlagu.

Senatni komitej je dognal, da je bila Pittsburgh Coal Co. v kateri so interesirani R. R. Mellon in drugi trgovski družabniki tajnika Mellona, prva premogarska družba, ki je kršila Jacksonville dogovor z United Mine Workers. Predsednik te družbe in predsednik Pittsburgh Terminal Coal Co. Baker sta prepovedala članom unije stopiti na njih lastnino s članom senatnega komiteja.

Razmere v premogarskih poljih so strašne. Kot stavkokazi najeti črnci so, soglasno s pritožbami stavkarjev, završili brutalne zločine in posilstva. Coal and Iron policija, ki je bila imenovana od governerja ter plačana od premogarskih družb, je bila istotako obdolžena nemoralnega in nevrednega obnašanja. Ljudi so pognali iz poštnih uradov v premogarskih okrajih ter pogosto težko pretepli.

Iz kompanijskih hiš pregnani premogarji so morali poiskati pribelašče v barakah. Stavkokazi so nastanjeni v kočah s slabo ventilacijo, umazanih, nesanitarnih in polnih mrčesi ter komaj pripravljenih in primernih, da se nastani v njih prašiče, kaj še cloveška bitja.

Komitej je obsodil Bakerja, predsednika Terminal Coal Co., ki se je pokazal naravnost brezbrinim napram strašnim razmeram.

Baker je reklo, da ne more podati nobenega opravičila za razmere pri svojih rovih. Po njegovem mnenju so razmere dobre in povedal je komiteju, da ne bo storil ničesar, da izboljša življenske razmere delavcev Pittsburgh Terminal Coal Co.

Izjava Mr. Bakerja je navdala z ogorčenjem vsakega člena komiteja.

Glede Coal and Iron policije se glasi v poročilu, da je povsod po pittsburškem okraju veliko število teh policistov in da je njih brutalnost presenetila vsakega člena komiteja. — Vsepovsod smo našli žrtve Coal and Iron policije, ki so bile pretegne ter so še nosile sledove brutalnega postopanja.

Senatorji so tudi navedli dokaze bušleganja, in v nekem kraju se jim je zdelo kot da je bila mora popolnoma zrušena.

Povsod v pittsburškem okraju so zadeli senatorji, kot se glasi v poročilu, na sledove Ohio in Pennsylvania Relief Society, ki je baje komunistična organizacija, koje glavno stan se nahaja v New Yorku. Coal and Iron policija ni vprizorila niti najmanjšega napora, da prepove aktivnosti te nečlane organizacije.

ZNAČILNA BORAHova ZAHTEVA

Senator Borah zahteva povratek vsega denarja, ki je stekel baje iz petrojeških virov v republikansko blagajno.

WASHINGTON, D. C., 12. marca. — Če ne bodo še v zadnjem trenutku odrejene še druge odredbe, morata nastopiti jutri pri zopetnem sestanku senatnega komiteja, v katerem se bo skušalo preiskati, kdo je pravzaprav spravil dobiček pri Tea Pot Dome petroješkemu skandalu, voditelja vsaj dveh predsedniških volilnih kampanj kot priči. Tudi zakladniški tajnik Mellon bo dobil mogoče povabilo.

V ospredju je stal včeraj poziv senatorja Boraha, republikanca iz Idaho, na Willima R. Butlerja, predsednika republikanskega na-

rodnega komiteja, naj vrne slednji

več denar, katerega je dobila re-

publikanska stranka v kampan-

jske svrhe od petroješkega magna-

ta, Harry F. Sinclairja.

Kot znano je dobil Sinclair svoj čas najemninski pogodbo za Tea Pot Dome vladno petroješko ser-ter "zashüli" preko noči, ne da bi opravil kako koristno delo.

\$3,080,000 s Continental Trading Co. ustavljeno posebno v ta na-

men. Borah je utemeljeval svojo

zahtevo na Butlerja s tem, da je

služila celo kupčina očividno v

"škodljive namene".

Včeraj se je izkazalo, da je na- slovil Borah to pismo na Butlerja že 5. marca, da pa je bilo objavljeno šele včeraj. Odgovor Butlerja ni zadovoljil Boraha, vseč česar je pisal slednji drugo pismo. Niti

prvega pisma, niti govora Butlerja pa ni objavil senator Borah.

MUSSOLINI — STRAHOPETEC

Boj za Tirolsko je zopet vzplamel v avstrijskem parlamentu. — Mussolini so ocitali.

DUNAJ, Avstrija, 12. marca. —

Otri kontroverza med Avstrijo in Italijo glede vprašanja nasilstev proti Nemcem, stanjujočim v južni Tirolski, je vzplamela tukaj, vnoči, potem ko se je že domnevalo,

da bo spor vsej začasno končan.

Govor, katerega je imel Mussolini dne 3. marca in v katerem se

je glasilo, da ne bo trpla Italija

nobenega vmešavanja inozemstva v njeno upravna vprašanja, je dal

včeraj zvezčer socialno demokra-

tičnemu poslancu Ellengen-

prejnjemu predsedniku parla-

menta, povod za neki govor. V tem

govoru se je glasilo med drugim:

— Od nekdaj se je smatralo za

strahopetno in brezobrazno, če je

voditelj kakr držav napadel ka-

kega slabšega soseda s tem, da

mu je zapretil z vojno. Celo naj-

bolj zanikniti državnik pa ni mogel

spraviti v soglasje s svojo častjo,

da bi zlomil obvezne dogovore, ka-

tere je sklenil njegov predok.

Vsprije protestov Mussolinija

proti prejnjim izbruhom v av-

strijskem parlamentu, ki so se o-

zvezčeli proti italijanski lomopravi

\$100,000, ki sta zdržnili baje pri

južni Tirolski, je treba pričakati

zadeljali odgovor.

SPLOŠNA NEZAPRODNEST

Nezaposlenost v Združenih državah je najhujša iz-za leta 1915. — Pricetek spomladanske sezije je prinesel le malo izboljšanja.

Pricetek spomladanske sezije je spravil zopet več delavcev v tvornice države New York, — je sporočil včeraj državni industrijski komisar James A. Hamilton, a celo z zvižano aktivnostjo je ostala za- poslenost nižja kot pa v decembri 1927.

FORDOVI

NAČRTI

Henry Ford namerava zgradi vsekovinske zračne ladje za potniško prekmorsko zračno službo.

ATLANTA, Ga., 12. marca. —

V nekem pogovoru z zastopnikom

avtomobilске tvornice poročajo o "Journalu" je reklo Edsel Ford,

povečanju dela. Cigaretne tvornice predsednik Ford Motor Co., da se

pa kažejo nazadovanje. Dve peti družbi kot s privatnim ek-

sladkorni čistilnici sta bili februar

sperimentom s preiskavo vodljivih

ja meseca zopet otvorjeni, a ena zračnih ladij in njih možnostjo za

teh zelo zmanjšanim številom de-

potniško prekmorsko zračno služ-

bo, ker je mnenja, da niso zračna

letala primerina v to svetu.

Istočasno pa je zanikal Mr.

Edsel Ford, da se je kompanija kdaj pe-

za veliko nezaposlenost. Trdilo se čala z nomenom, da izdeluje Fliv-

je nasprotno, da se je s tem pov-

šlo bogasto dežele za skor 40

ne bo naučila javnost letalske

umetnosti. — je reklo tvorničar,

— nima nobenega smisla, da bi se

govorilo o izdelovanju letal v ma-

nah. Dokler se ne boli veliko število

ljudi vedelo, kako se leti, bo treba

uporabljati voditelje in vsled tega

večje letala.

Cepav je ostal Mr. Ford reser-

viran v svojih pogovorih o vodljivih

zračnih ladijah ter opozoril na

strokovnjake, je dal vendar izraza

svojemu nazoru, da je stopil sedaj

transatlantični potniški promet v

praktični štadij. Eksperimentov

ne vrši kompanija, temveč Ford

so, privatno. Pri tem gre za ko-

vinško ladjadlo, ki je večja kot vse

katera se je uporabljalo dosedaj in

ki se na noben način ne more vne-

ti, katera nevarnost je sedaj vedno

obstaja pri vodljivih zračnih la-

djih, pri katerih se je uporabilo

gorljivo pokrividlo.

— Rekli so mi — je izjavil tvor-

nicar, — da raste zmožnost vod-

ljivih zračnih ladij s povečanjem

njih velikosti, dočim je ravno na-

sprotno resnično pri letalih.

Družba se peča z načrtom, da

gradi dvesdeset letala varnejše in

stabilnejše ladjadosti, katere naj-

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Salter, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and address of above officers.
82 Cordant Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto celo let za Ameriko Za New York za celo leto \$7.00
in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.00
Za pol leta \$3.00 Za inozemstvo za celo leto \$7.00
Za četr leta \$1.50 Za pol leta \$3.00

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izuzemlj nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne prioblažejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembni kraju naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejmejo bivalište naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cordant Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878.

POROČILO PREISKOVALNEGA ODBORA

Senatni podkomitej za meddržavno trgovino, ki je preiskoval razmere v pennsylvanskem ozemlju mehkega premoga, je podal svoje poročilo.

V poročilu je potrdil in podčrtal vse obdolžitve, ki so jih dvignili stavkujoči majnarji in uradniki United Mine Workers proti premogovnim držbam.

Povsod prevladuje največja beda.

Hrana je piča in neužitna; luknje, v katerih stanujejo stavkočazi in štrajkarji, so polne mrčesi; butlegarsko žganje teče v potokih; razmerje med moškimi in ženskami je na najnižji stopnji moralne propalosti.

Senatorji so bili presenečeni. Niso mogli pojmiti in verjeti, da se dogaja kaj takega v Združenih državah.

Senator Gooding iz Idaha je rekel, da bi imenoval jažnjiveca slehernega, ki bi mu prej pripovedoval o teh nečutvenih razmerah.

Niti sedaj, ko se je na lastne oči prepričal, skoro ne more verjeti.

Gospodje politiki so se prepričali, da te razmere ne vladajo v kaki južni, revni, industrijalno nerazviti državi, pač pa v okraju, ki je najbogatejši v vsej deželi.

Gospodje politiki so se prepričali, da te razmere ne vladajo v kaki južni, revni, industrijalno nerazviti državi, pač pa v okraju, ki je najbogatejši v vsej deželi.

V tem najbogatejšem okraju izrabljajo baroni uboge izmozgane in sestrade premagarje, gromadijo silne dobičke ter žive z razkošjo.

Kdo ve, če je ogorčenje, ki so ga pokazali senatorji, pristne?

Človek bi skoro dvomil o tem, če vpoštova, da vlada jo iste razmere tudi v tekstilni industriji.

Delaveci zaposleni po pletilnicah, so največji sužnji in najslabše plačanii izmed vseh v Združenih državah.

Tekstilni baroni gromadijo milijone ter jih hodijo zapravljeni v Kanado, Florido, na Kubo, v Californijo in v Evropo.

Senatorji so pa dobili tudi vpogled v čudovito prakso naše demokracije.

Dana jim je bila prilika seznaniti se z državnimi kozaki — s Coal and Iron Police.

Kozakovsicer niso videli na delu, kajti tekompričevanje, ki so jim pripovedovala take zgodbe o teh zaščitnikih kapitalizma, da so se jim ježili lasje.

Dosti so videli in doči so slišali.

In sedaj pripovedujejo o strašni revščini štrajkarjev, o nečloveški razmeri v premogovnem okrožju.

Sestavlajo poročila o telesnih in duhovnih potrebahter o moralni propalosti. Ničesar pa ne priporočajo, kar bi odpravilo ta sramotni madež z ameriške civilizacije.

Poročilo je romalo v Washington.

Citali ga bodo razni senatni in zbornični odseki, objavili ga bo časopisje z več ali manj zabeljenimi komentariji, in pri tem bo najbrž ostalo.

Medtem se bo pa nadaljevala borba za borni košček kruha, za katerega hočejo baroni prikrajšati uboge majnarje.

Dolgo časa že junajško vztrajajo, toda sedaj so njihove moči že precej izvrpane.

Vse ameriške unije, posebno pa Ameriška Delavska Federacija, bi se morale z vso silo in z vsem poudarkom zavzeti za stradajoče stanovske tovariše.

In sicer takoj, kajti vsako obotavljanje utegne biti usodepolno.

Ce ne bodo tega storile, se bo v delavcih vedno bolj utrjevala sumnja, da je vse besedilčenje o delavske solidarnosti le prazna fraza.

Angloški kralj pride v kraljico Južno-africki parlament je omen v Pariz, da je obisk pred-dobril zakonski načrt, po katerem sedala francoske republike v določi tudi zase pravice glasovanja, toda samo Evropejske.

Novice iz Slovenije.

Trdrovratna samomorilka.

Neka trgovalka v Trbovljah, že priletnejša ženska, je letos pred pustom za trdno sklenila, da si končna življenje in se odprije na omi svet. Kupila si je četrt litra žganja, ga popila in se tako navzela korajže. Nato je šla na železniško progo in se je v bližini električne centralne vlegla na železniški tir. Omamljena od žganja je zadremala na tračnicah. K sreči je vlak privabil tik po sosednjem tihu in kandidatinja smrti je ostala nepoškodovana. Preden je po tej progi prišel drugi vlak, ki bi bil gotovo končal življenje speče kandidatine smrti, jo je našel na tihu provogni obhodnik in jo spravil domov.

Toda trdrovratna kandidatinja je odjenjala od svojega sklepa.

Naslednje dopoldne je prišla znoti k Savi, ter je v bližini železniškega predora skočila v vodo. Ogrnjena je bila v potu in se je stvar zopet tako obnesla, da se je plerina pri skoku v vodo napnila kakor balon, ki je samomorilko držala nad vodo. Valovi Save so samomorilko nesli kakih 200 m in jo nato lepo oddložili sred Save na plitvini, od koder so jo ljudje zvlekli na suho s precevjujo težavo.

V čuvajnici so jo prebolekli, nataj je žandarmerijska patrulja ovedla domov. Ženica zatrjuje, da nima veselja do življenja zaradi bolezni in pa, ker se njeni gnote razmtere obupne. Pričakovala pa je, da si bo po dveh poskusih samomora, kjer je srečno naključje rešilo smrtil, vendarle preusnila in še dalje živel na tem nesrečnem planetu.

Strašna rana.

Na Pepelnicu dopoldne so pripljali z avtomobilom v mariborsko bolnico iz Zupatincev 57-letnega posestnika Alojzija Maleka z razparanim trebuhom. Spremljevalec pričovedujejo, da je dobil strašno rano na pustni zabavi. Ko je bilo veselje na visku, so pričeli plesati starodavni "pelštanci". Malekova žena je pri tem pobirala prispevke za godec.

Posestnikov sin Andrej Čeček pa je hotel dati svojega deleža za godbene stroške. Nastal je prepričaj med njim in Malekovo ženo, po neje pa se z drugimi. Nekdo je Čečka, ki je baje imel že nož v rokah, sunil ven. V tem hipu pa je prihitel posestnik Malek, da izvede, kdo se prepriča z njegovo ženo. Skočil je ven za Čečko in po kratkem prerekanju mu je ta z nožem razparal trebuhi. Rana je sicer strašna, a če ne bo komplikacij, bo Malek po sodbi zdravnikov o-krevljal.

Pri delu se je smrtno ponesrečil Na Zagajskem vrhu v Slovenskih goricah je bil teden želar Jože Roškar z nekaterimi sosedji zaposlen pri podiranju snorek in bukev v gozdu Josipa Ernsta. Ko je Roškar pritržil vrh na izpodkovanu košato bukev, je dal sodelavcem znamenje naj potegnejo. Bukev je padla in zadebla Roškarja, ki se ni pravčasno umaknil. Močno vejevje je Roškarja popolnoma zmečkalo.

Požari.

Te dni je zgorelo posestniku Jenerija Pušniku na Svetini pri Celju gospodarsko poslopje s krmom, orodjem in z drugimi premičinami. Posestnik je bil zavarovan le z neznano sveto.

— 18. februarja je začelo goreti gospodarsko poslopje Leopolda Napotnika v Gavčah v Šmartnem ob Paki. Zgorelo je takisto gospodarsko poslopje in kozolec. V zadnji

PRIHOD PARNIKA "PRESIDENTE WILSON".
"Presidente Wilson", ki je last Cosmich Line, dospe danes v New York, ter bo pristal ob pomolu 90 North River (ob vemožnosti 50. ceste), ne pa ob pomolu 84. To naj vpoštevajte nadaljnih živih pokopanih brez upanja na reditev. Katastrofa je bila povzročena od lesega hoda, ki je pričel goret.

njem trenutku st je posrečilo rešiti živino. Ogenj je zanetila mačka, ki se je grela preblizu železne peči.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrl po kratki in mnogi bolezni skladščeni sluga drž. železnice Valentín Pezdir.

— V Pokopališki ulici je umrl po dolgi in mučni bolezni Karol Menard.

— V Verovškovi ulici je umrl po daljšem trpljenju Leopoldina Nadižarjeva.

Iz Jugoslavije.

Pričeva razbojniška polpa na zarebskih ulicah.

V zaporih sedanega stola v Zagrebu se je pojavil pregasti legar. Možina v Waukegan, Ill. Ima krasno villo in v naravnem gaju zveri, ki razkužijo vse celice v zaporih in tudi vse kaznjence, ki so tam za-

prti.

Pri tej priliki je bilo odrejeno, da se razkužijo tudi vse člani znane Prpičeve tolpe, ki se sedaj na-

ha v preiskovalnem zaporu in dobič, čeprav je še majhen. Ptice že

čaka na veliki proces, ki se bo stikajo in isčejo prostor za græz-

kmalu začel pred zagrebškim sodi-

ščem. Vsi člani Prpičeve razboj-

nike družine so bili ukljenjeni od-

vedeni v zaporov pod vodstvom

močne orožniške patrulje iz zapo-

rov v bolnico na Zelenem Bregu,

kjer so jima razkužili občake. Isto-

časno so razkužili tudi kaznjence

v posebnih dvorauah za razkuženje.

Ko so korakali razbojniki po zagrebških ulicah, so vzbujali

pri mimočilih veliko pozornost.

Zagrebčani so se rađedno ustavljali in opazovali zlikovce. Sam

tolpe Prpič Mali je oslabel in

propal. Vidi se mu, da ga je po-

jedla težka bolez - jetika. Na

člani se je delal veselje in je gle-

dal radovno v solnčni dan in

svobodo, katere ne bo nikoli več

užival.

Tudi zagrebški novinarji so

spremljali razbojnike ter jih foto-

grafirali. Na vseh slikah gleda Pr-

pič zamišljeno v tla, dočim se o-

stali smejejo. — Razbojnike je

spremljalo 20 orožnikov z nasaje-

nim bajonetom.

Tarifá, Španija, 12. marca.

Miss Mercedes Gleitz, tipkarice iz

Londona se je ponesrečil včeraj

tretji poskus, da preplava gibraltarsko ozino.

Njenega izjalovaljenja so bili ba-

je krivi viharno more ter neugodni

toki.

Miss Gleitz je stopila v vodo ob

polni popoldne. Bila je prisiljena

opustiti svoj poskus sedem ur in

štiri deset minut pozneje, potem ko

je skušala skozi tri ure dosegci afri-

ško obal, kateri se je približala do

razdalje ene milje. Tok in morje

sta postajala vedno bolj neugodna

in vsled tega je bila prisiljena o-

puštiti svinčni poskus.

Miss Gleitz, ki je premagala An-

gleški kanal tekmo lanskoga leta,

po sedmih brezuspšnih poskušah,

je bila prva plavalka, ki je prez-

kusila 27 milj dolgo pot preko gi-

KRATKA DNEVNA ZGODBA

V. LICHENBERG;

PROTINASTA TETA

Teti Erni bo kmalu sedemdeset let in imeli bomo domačo proslavo. Tisti dan bo teta Erna obenem slavila petdesetletnico svojega protina. Nekateri ljudje zatrjujejo, da je protin zelo huda in nevarna bolez. Toda ker bo teti Erni z ujem protinom kmalu sedemdeset let in je še vedno mladoščno evesoča, skoro ne morem verjeti, da bi bil protin opasan; vsaj pri tem Erni ne.

Zakaj pri njej to prav za prav ni bolez. Ne. Protin ji je že petdeset let nekakšna hiromantija, skrivnostna astrološka umetnina, protokolirano vremensoslovje, pogled v bodočnost ali kakor že hoče.

Ni namreč na zemlji dogodka, ki ga teta Erna na podlagi svojega patentiranega protina ne bi napovedala že tedne in mesec v naprej. Ne verjamem, da bi ji bila ujena bolezen kdaj v nadlegu; vem pa, da ji je v tsku let neštetokrat donašala korist.

Pred vsem ji je protin pretveza, da nas po mili volji tiranizira. — Gorje, če bi se kdo upal pisniti! Takrat reče zelo užaljenio in odločno: "Kaj? Mar ne veste, da imam revmatizem — — ?" Neverjetno, kaj vse škodi njenemu protinu!

Vozinja v nadzemski in podzemski železnic, v avtomobilu, v kočiji in letalu; pa tudi hoje, stoji, sedenja in ležanja ne prenese naša ljuba teta Erna. Teletino je strup za njen revmatizem; takisto tudi govedina, prasentina in sploh vskršno meso. Razburjenje ji škodi, družba ji je v nadlegu, samota pa skrata, njen protin zanesljivo reagira na vse okolnosti, prilike in neprilike vsakdanjega življenja. In zato menim, da je čisto prav, da ga skrbno goji že petdeset let. Zdi se, da je revmatizem zelo prljivo bolez. Vsaj za teto Erno.

Tudi sicer smo vsi pod diktatom revmatizma tete Erne in ne smo ničesar začeti, ne da bi preje pobarali njene kosti. Njeni kosti so namreč vsevedne in prečudno

Osladi življenje

Že sedem generacij je narodno domačo holandsko zdravilo zoper nerede v ledicah, jetrib in črevesju osladilo življenje trpečim moškim in ženskam. Začnite jemati danes Gold Medal Haarlem Oil Capsules in opazili boste, kako hitro bodo izginjali vse nadloge. Pri vseh lekarjih v 3 velikostih.

GOLD MEDAL
HAARLEM OIL
CAPSULES

ISČEM 30 DOBRIH DELAVCEV,
za delati angleške doge, najboljši gozd pri Zavalla, Texas, za angleške doge, na suhem, dobra in pogosteni plačen. — Oglasite se na Frank Ozbolt, Liberty, Tex., ali Massman & Co., Inc., 2359 Tchon pitonlas, St., New Orleans, La. (2x 13,14)

HRANITE PO NAČRTU TO SE NAJBOLJE IZPLACĀ

Mož, ki dela redno vsak delovni dan in letu, leta za letom, ima dovolj denarja za potrebe svoje družine in za udobnost iste.

Mož, ki redno hrani, teden za tednom, bo pa imel dovolj denarja za potrebe v svojem poznejšem življenju.

Kdor redno dela, hoče biti tudi redno plačan.

Ako redno hrani, hoče da donašajo njegovi prihranki redno obresti.

Pri nas lahko vložite vsak delovni dan ter se bo vloga obrestovala za vsak mesec.

LAJKO VLAGATE TUDI POTOV POŠTE

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Poročnik Al Williams

HARRY MILLER, WASH. D. C.

NEMSKI ZAROTNIKI V RUSIJI

Ruska tajna policija je obdolžila šest Nemcev skrivide pri sabotaži in požigu v premogarskih in industrijskih ozemljih. — Prejšnji lastniki obtoženi.

MOSKVA, Rusija, 11. marca. — Tukaj je nemška kolonija je vznemirjena vsled novice, da je bilo aretiranih šest Nemcev na temelju obdolžbe, da so skrivi pri "sabotažni zaroti", katero je baje pred kratkim razkrila sovjetska tajna policija.

Ruska tajna policija trdi, da je bil organiziran obširen sistem sabotaže, požiga, nameravane zlega upravljanja itd., od prejšnjih inozemskih lastnikov premogovnikov in industrijskih naprav v donskem bazinu, severnem Kazaku in drugod potom "specjalistov" ali prejšnjih buržujskih tehnikov, ki so sedaj v službi sovjetske vlade.

Eden Nemec je glavni zastopnik donskega premogarskega ozemlja velikanske tvrdke Aeg. Industrial je električne stroje, kupljene na slavnem krečinem načrtu za tristo milijonov mark. Bil je v službi Aeg skozi več kot 25 let in takojnini Nemci trdijo, da je všeč nevjetnost, da bi on ali kateri podrejeni, ki so bili tudi aretirani, specijal ponudbo za soudište pri sabotažni zaroti, kot trdijo sovjetska tajna policija, ki pravi, da ni bil le vezan s prejšnjimi inozemskimi lastniki, temveč tudi s poljskim vojaškim protišpijančnim departmetom v namenu, da se razorganizira sovjetsko industrijo v slučaju vojne.

Angleški patentni urad je izdal pred nekaj dnevi knjižico, v kateri ugotavlja, da je natanko še 340 stvari, ki jih je treba še izumiti, da bodo ljudje srečni. "Ali moge," vprašuje n. pr. patentni urad, da se mi ne posreči izum takšne britve, ki bi se brusila sama in zares, ne pa samo zaradi reklamnih pretvez? In čemu ne bi dobili avtomobil, ki bi vozil tudi po vodi? In čemu mora biti usoda plešev takšna, da bi se dali ciganiti po prodajalnih majicah različnejših sredstev, ki ne pomaga niti?"

V tem tonu našteva knjižica še 337 stvari, od katerih je odvisna zadovoljnost ljudi. Med drugimi omenjajo nogavice, ki bi se ne luknjale, sredstvo proti bradavicam, enelj, ki bi avtomatično uravnaval prtok mleka, rokavice, s katere imajo v lahkem nemoteno prestevali kovani denar kar s prostoto roko, pripravo, ki bi pisala po diktu brez pomoči strojepiske itd.

Enega samega izuma ne navaja avtor: sredstva namreč, ki bi tako popolnoma pomirilo človeško poželenje, da bi bilo srečno brez vsakršnjkoli izumov....

KAJ MANJKA LJUDEM DO SREČE?

Aretacija nekdanje hotelirke v Pragi.

Te dni je bila v Pragi aretirana prejšnja lastnica hotela "Splendid", Elizabeta Kirchberger radi krvide. Njeni dolgov znašajo 11 in pol milijonov čehoslovaških kron. Leta 1920 je imela Elizabeta Kirchberger 4 do 5 milijonov čehoslovaških kron premoženja. Te denar je investirala v hotel, ki jo je veljal očoli 9 milijonov in pol.

Investirani denar se ni obrestoval, razven tega je živila Kirchbergerjeva zelo potratno. Kupila si je na pr. avtomobil za 110,000 čehoslovaških kron in vsakovrstne dragocenosti, med drugim prstan za 110,000 čehoslovaških kron.

Pred tremi leti je dobila Kirchbergerjeva pri tekmi lepotje prvo dario.

**Kako se potuje v
stari kraj in nazaj
v Ameriko.**

**PLEMENA, KI SE ŽRO MED
SEBOJ**

Kdor je namenjen potovati v stare kraj, je potreben, da je poučen o potnih listih, priljubljenih in drugih stvari. Valed naše dolgoletne izkušnje Vam mi zamorenemo dati najboljša pojasnila in priporočamo, vedno le pravovrtno brzopariske.

Tudi nedrvljanji zamorejo potovati v stare kraj, toda prekbelitvi si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecov in se mora delati pravno vaj in mesec pred odpotovanjem in to načrtno v Washington, D. C. na generalnega naselniške komisarija.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 ne ukončuje več ne pošije permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak pravilec osebno, bodisi v najboljši pravilni urad ali pa go dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kadar kdo bo v prejšnji zaprosi. Kdor potuje v brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. In Jugoslavije bo priznanih v tem letu 670 prizeljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki želi dobiti sem stare, in otroke od 18 do 21 leta in pa za poljedelake delavce.

Ameriški državljanji pa namreč dobiti sem žene in otroke do 18 let brez da bi bili šteti v krovu, potrebuje pa je delati prosimo v Washington.

Predložite podpisno kaki korak, plitke nam.

MODERNA ROBINSONADA.

Na otoku Mutton Island je našla te dni neka ladja tri ribiče in Seafielda (Islandija). Otocič je obljuden samo poleti. Ribiči so šli pred dnevi na otok na lov na divje race. Medtem je nastal na morju nenadoma bud vihar. Ladja se je odtrgala in valovi so jo odnesli dalje na odprtje morje. Da ni pripljal nismo otoka slučajno neki parnik, ki bili ribiči od gladu umrli. Rešili so jih zadnji trenutek.

ZAHVALA

ADVERTISE IN GLAS NARODA

NA SPLOŠNO ŽELJO ROJAKOV PRIREDIMO TUDI V MESECU APRILU NASE

III. SKUPNO POTOVANJE v JUGOSLAVIJO in ITALIJU

spornikom

"PARIS"

DNE 21. APRILA 1928 (1. A.M.)

CENA VOZNEMU LISTU III. RAZREDA
do LJUBLJANE \$114.67.
do TESTA \$103.50.

Za tja in nazaj \$206.—
K tem cenam je pristeti še vojni davek \$5. in
pristaniški davek \$1.—

Reservirane imamo lepe zračne kabine sredi parnika, kjer je
namenjen potovati, naj se čimprejje prijavi.

NAJVEČJI SPOMLADANSKI ALI III. SKUPNI IZLET

spornikom

"PARIS"

privedimo

DNE 12. MAJA 1928 (1. A.M.)

Tedaj bo potnike spremljal naš uradnik skozi do Ljubljane;
priljaga bo čekirana že v New Yorku skozi do Ljubljane in
Trsta. Nobenega presedanja na železnicah, vlak bo vozil iz
Pariza naravnost v Ljubljano.

Kdor se je vdeležil naših dosedanjih izletov, se je prepričal, da
se tedaj najbolj udobno in brezskrbno potuje.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

ZAHVALA

Brooklyn, 6.3.28.

Cenjena tvrdka

Fr. Sakser,

82 Cortlandt St., N. Y. City

Vam naznam, da sem prejela

Vaš ček za \$5 z dne 3.1. m.

za katerega se Vam najlepša zahvala

kar za tako solidno postrežbo

katero ste mi dali neglede nato, da

da nisem pripeljal v Zdr. države

scozi Vaše posredovanje, katero

pa hočem v bodoče kar najbolj

poštovati, in priporočiti tudi dru-

žig.

Z odličnim spoštovanjem

FRANCES KRALJ,

523 Knickerbocker Ave.,

Brooklyn, N. Y.

PAUL BICHEK.

Bolehal je čez leto dni na mučni

neozdravljivi bolezni rak, ki mu

je pretrgal nit življenja Iskal je

zdravilo pri najboljših zdravnikih,

a žali Bog, ga ni mogel najti. Umrl je 29. februarja 1928 ob pol devetih zvečer v bolnišnici Lander, Wyo., v starosti 50 let. Rojen je bil v vasi Log, občina Zminec, v Jugoslaviji. V Ameriki je bil o-krog 24 let. Bil je član društva sv. Alojzija, št. 18 J. S. K. Jednoti v Rock Springs, Wyo. nad 20 let.

Tem potom izrekam najlepše in

iskreno zahvalo za obilno podporo

za časa bolezni mojega nepozabljenega soprog. Priporočam rojakom Slovencem, da se pridružite J. S. K. Jednoti, ker omenjena Jednota skrbi za svoje člane kot skrbna mati za svoje otroke.

Pogreb se je vršil 2. marca 1928

po katoliškem obredu.

Najlepšo zahvalo izrekam vsem,

ki so me točno počitku.

Tvoji boji in živeljenje je končno.

Tvoj duh in spomin pa bo

živel med nami toliko časa, da tu

mi pridevemo za Teboj.

Nepozabljeni soprog, počivaj

Za Glas Naroda priredil G. P.

22

(Nadaljevanje.)

Potem boste gotovo zelo vesela, ko bo čas ločitve pri kraju. Sploh pa se je moral napotiti Lotar takoj po zaključenju študij na jugo-zapad. Rekel mi je enkrat, da mora stremeti naprej brez miru in proučka, da bo mogel kmalu stati na svojih lastnih nogah. Njegovče, ki je imel, kot se spominjam, neko zelo težko poškodbo, je bil upravitelj njenega posestva, ki je bil last neke sirote in Lotar mu je rekel, da mora biti do časa, ko se bo ta mlada sirota poročila ter dala svoje posestvo nekemu gospodu, tako dačel, da bo lahko storil kaj za svoje starše, ker jim ne bo nato nobenega nadaljnega obstanika na dotičnem posestvu. Vidite, gospa, da sem bil zelo zaupen z Lotarjem, kajti vedeti morate, da ni on človek, ki bi pustil vsakemu zreti v njegove razmere. Tem bolj pa sem presenečen, da mi ni niti objavil svoje poroke.

Diana je poslušala polna zanimanja. Sedaj se je ozrla resno k mlademu možu navzgor, kojega celo bistvo ji je bilo zelo simpatično. Približal se ji je s svojim prijatevom ljubom do Lotarja in sicer v večji meri kot vse ostali ljudje tukaj. In njegove oči so počivale poleg gorskega sočutja na njej.

— Da je to epistol, je ležalo pač v razmerah. Lotar je odpotoval par dni po najini poroki — in jaz sem bila takrat bolna. Vsled tega nismo razposlali nikakih oficijskih vabil. V splošnem pa, gospod doktor, ker že toliko veste iz življenja Lotarja, vam hočem tudi zupati, vti sem jaz ona sirota, koje posestvo upravlja oče Lotarja.

Aleksander Henzius se je ozrl vanjo kot nekoliko v zadrgi.

— O, draga moja gospa, potem sem pač postal nekoliko preveč obsežen. Razumete pa, da me zelo zanima izvedeti kaj podrobnejšega glede mojega ljubega, starega prijatelja ter sem se hotel takoreč legitimirati. «Prosim vas, odpuščanja, če sem se vam zdel nekoliko nedelikaten.

Nikakor ne, gospod doktor, jaz nimam ničesar oprostiti. Tu di meni je zelo prijetno, če se morem pogovarjati z vami o Lotarju. Upam, da boste mogli po njegovem povratku obnoviti z njim svoje starejške odnose. Mogoče vas bo privedla usoda kdaj v Dorneck. Potem nam boste zelo dobrodošli.

Poljubil ji je roko.

— Moja česta gospa, vaša dobra me spravlja naravnost v zadrge. Na vsak način pa vas prosim najbolj udano, da sporočite v svojem naslednjem pismu na svojega moža moje iskrene in najbolj prisrčne pozdrave.

— To se bo gotovo zgodilo.

— Prisrčna vam hvala.

Medtem se je obrnila Dora zopet k svojemu miznemu sosedu in on ji je pripovedoval, da je spoznal v gospoj Steinach ženo svojega starega študijskega prijatelja.

— Ah, — vi poznate Lotarja Steinach? — je vprašala, polna zanimanja.

Tekom večera sta govorila oba mlada človek še večkrat o Lotarju in Diana in kolikor je mogla razodeti Dora o osodi obeh ljudi, ne da bi zlorabila zaupanja, mu je pripovedovala.

Sporočila mu je, da pripada sedaj Buchenau njenemu staršemu in da je bilo to prej posestvo gospoda Steinacha. Vsa vesela mu je pripovedovala, kako lepo je v Buchenau in Dornecku.

Aleksander Henzius je zrl pri tem očaran v vijoličaste oči Dore ter našel mlado damo izvanredno mično in očarljivo.

— Vi nas morate enkrat obiskati z zračno ladjo, doktor, — mu je rekla Dora smeje. — K Dornecku in Buchenau spadajo veliki travniki in senožeti, kjer zelo lahko pristanete.

Njene oči so žarele od samega veselja ob pogledu na postavljena mladega moža ob njeni strani.

— Ali naj vas primem za besedo, gospodična? — je vprašal na pol resno in napol smehajo.

Oma je razveseljena prikrimala.

— Ah, to bi bilo krasno! Kako bi se naši vaški prebivalci čudili, če bi prileteli naenkrat skozi zrak!

Z nekako čudnimi pogledom ji je zrl v žareče oči.

— No, radi vaških prebivalcev bi se jaz pač težko zavzel za takto zračno potovanje, a mogoče, če bi me vi lepo prosili za to! — se je šalil.

Oma se je nevollno ozrla vanj.

— Ali morete tudi sami odločati o tem?

On se je nasmehnil.

— Ne. Lahko pa rečem dobro besedo za to, da bi poleteli vsaj enkrat preko Buchenau. Torej, prosite me zelo lepo.

Oma je zardela ter obrnila svoj pogled v stran.

— To si hočem še premisliti.

— Ali prosite tako nerada?

— Jaz ne riskiram rada nesupešne prošnje. Ker pa ni v vaši moči ... aha, že vem za izhod! Prositi vas hočem, da pride enkrat brez zračne ladje v Buchenau, če ne morete storiti tega z njo.

Njegove oči so se povesile z gorkim bleskom v ujene.

— To prošnjo bom z veseljem rad izpolnil, gospodična, ker sem bil že povabljen v Dorneck.

V istem trenutku pa mu je odvedel Doro neki plesalec.

Zaročni par, ki se je pridno udeleževal plesa, je prihitek mimo njega. Dr. Hasler se mu je nasmehnil in vsled tega je bilo mogoče videti njegove lepe, bele zobe. Energični obraz ženina se je za ta dan oprostil njemu lastnega resnega izraza.

Diana je bila, kot vedno, močno zaposlena, a Aleksandru Henziusu se je vendar posrečilo dobiti od nje en ples. Govorila sta zopet o Lotarju.

Diana je pripovedovala o njegovih delih in njegovi okolici in Aleksander jo je moral vprašati, če ne kopri Lotar od samega hrenjenja po svoji lepi, mladi ženi? Zakaj pa je sploh odšel za tako dolgo časa? Ker mu je žena prinesla veiklo premoženje ter bogato posestvo, je vendar nekaj čudnega, da dela še sedaj dol na jugo-zapadu. Pri tem se je godilo Aleksandru Henziusu tako kot vsem drugim ljudem, ki so spoznali Diana Steinach. — Moral se je pečati z njo in se dačel, da ne bo vendar lastnik njene žadne zakona.

— Vaška bi si kaj takega ne pustila dopasti, — si je mislil.

Ko je privedel Diana nazaj na njeno mesto, je našel tam svojega brata in Suzano zatopljena v najbolj živahen razgovor. Živahnost Suzane je očvidno spravila Hansa iz njegove običajne rezerve. Spadal je med one moške, katere je treba animirati, predno privleči kaj iz sebe, dočim je pričel njegov brat Aleksander ponavadi sam z inicijativo.

Aleksander se je ozrl naokrog po Dori. Ker je bil ples končan, je obiskala svojo mater, ki je sedela s starejšo gospodo v stranski sobi.

(Dalja prihodnjih)

Premeten slepar.

Te dni se vrši pred sodiščem v Besancon, proces proti nenavadenemu v zanimivemu pustolovcu, ki je osleparil po raznih krajih departamenta Franche-Comté številne duhovnike za več kot štiri milijone frankov. Ta možkar je Jules Alexander Gonin, bivš finansir in lastnik igralnic.

Jules Alexander Gonin izvira iz bogate rodbine ter je naobrazen most elegantnega nastopa. Star je 50 let, kaže jih pa komaj 40.

S kazenskim zakonom je prišel v konflikt že leta 1921. Takrat je osleparil v Alzacija več župnikov za večje vsote. Izdajal se je za lastnika krasnega dvora "Les Agneaux" v Osoir la Ferriere. Živel je lukurozno. Imel je divne konje za dirkanje in krasno Italijanko za ljubico. Prijel je sijajne gostije. Naravno je, da mu je sedel vsak župnik, ki si ga je izbral za svojo žrtev, na lim. Ko so prisile njegove pustolovčine na dan, je odnesel Gonin 2 leti težke ječe.

Po prestani kazni leta 1923 se je pojavil pustolovec v Lous le Saunier, kjer je prišel dolejšnjepočasnjem način v stike s kanonikom Trouilloton, ekonomom tamkajšnjega semenišča. Znal si je pridobiti v kratkem časutliku zaupanje, da mu je izročil kanonik v upravo ne samo vse svoje prihranke, temveč tudi fond semenišča, vsega skupaj okoli 2.800.000 frankov. To je bil zacetek.

Z kanonikom je prišel na vrsto par mesecev kasneje Abbe Carrel. Carrel je velik spekulant. Ta njegov "faible" je Gonin spremeno izkoristil. Predlagal mu je dvoje zelo rentabilnih spekulacij: — zgradba avtodroma v Osoir la Ferriere in parceleiranje velikega parka v Les Agneaux. Abbe je z veseljim pristal ter izročil Goninu 250.000 frankov. Carrel pa je storil Goninu še druge usluge. Vodil ga je po vsej soseski premožnejših župnikov, ki so v nadi, da bodo napravili dobre kupce, dajali Goninu na razpolago svoje prihranke. Pri tem je šel Gonin tako dačel, da ni zametaval niti prihrankov tega ali onega župnikovega službe.

Kdo ve koliko časa bi bil Gonin na ta način še operiral, da se ni umesal v stvar sam naškof bansk. Ko je izvedel Gonin, da se interesa za njegove finančne operacije nadškof, se je podal v spremstvu abbeja Carrella k njemu. Pri tem se je izkazal kot naravnost genijalen slepar. Ne samo, da je znal nadškofa o svoji poštosti popolnoma preprčil; dosegal je celo, da je nadškof župnika, ki se je jeli batiti za svoj denar, miril. Vsled tega je postal Gonin takode predstrel, da je zagrozil vsakemu župniku, ki je zahteval, da naj mu vrne njegov denar, da ga bo ovalid nadškofu.

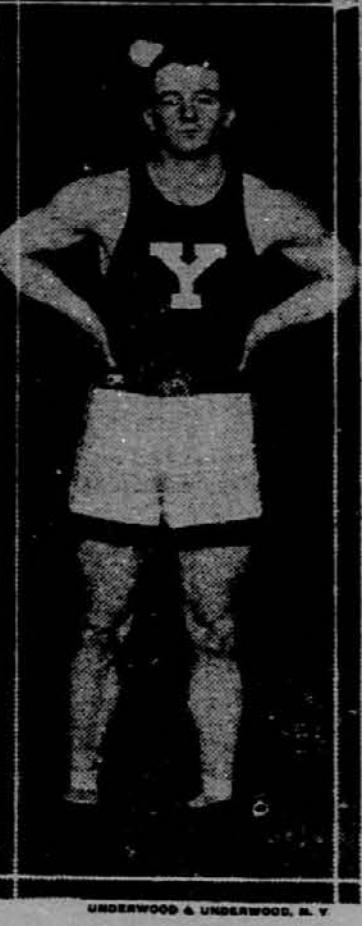
Prevezjani sleparji so že večkrat kaznovani slepari Zaruski, bivši orožnik Matejuk in neki Wilezinski. V Matejukovem stanovanju je policija našla celo zalogo štanjal, pojarenje potnih listov, razne diplome italijanskih kongregacij, legitimacije in slično robo, ki je lo povonom služila, da so lahko "poslovali". Za trojico se zanimala rimska policija, ker so ločno baje "celebriral," tudi v Italiji.

Roger Hornsby

bivši captain New York Giants je bil za visoko sveto prodan baseballkemu klubu Boston Braves, to pa je umirljivost značilna padla.

Iz športnega sveta

Sabin Carr, študent Yale univerze

zamore skočiti s pomočjo droga

14. čevljev in eno inčo visoko.

TRIJE SLEPARSKI SVEČENIKI

V VARŠAVI je te dni vzbudila nemalo senzacijo arretacija treh svečenikov, v katerih je policija spoznala nevarne pustolovce. Vsi trije so sleparji in uganjani so po raznih mestih na Poljskem; izdajali so se za duhovnike iz Italije, ki da potujejo v posebni misiji sv. očeta in uspeло jim je navezati stike s najvišjimi cerkevnimi krogi na Poljskem, ujeli so pa v svoje mreži: tudi ugledne klerikalne politike. Lopovi so konfirirali s cerkevnimi krogi, darovali so maše, poročevali zakonske pare, sodelovali pri krstih, pogrebih in sploh pri vseh cerkevnih opravilih. Najbolj agilni so bili pa za zbiranje milodarov. Njih vodja, ki je bil najbolj prebrisani in se je izdajal za duhovnika de Rosseti, je imel intimne zveze s knezoškofskim ordinarijatom v Varšavi in bo več kot 400 prič. Proses bo trajal 3 meseca.

se je pričel v Vilni proti 4 beloruskim poslancem in 80 članom delavske beloruske organizacije "Hromadka", ki je imela po obtožbi velezdujne načrte. Zaslišanih bo več kot 400 prič. Proses bo trajal 3 meseca.

III. SKUPNI IZLET s parnikom "Parle" dne 12. maja, 1928.

IV. SKUPNI IZLET s parnikom "Parle" dne 2. junija, 1928.

Nestanje parnikov Shipping News

21. aprila:

Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

17. marca:

Ille de France, Havre

Orient, Cherbourg

Conte Rossi, Napoli, Genova

New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

20. marca:

President Wilson, Trat

München, Cherbourg, Bremen

21. marca:

Aquitania, Cherbourg

America, Cherbourg, Bremen

24. aprila:

Paris, Havre — SKUPNI IZLET

Minnetonka, Cherbourg

Duilio, Napoli, Genova

Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

25. aprila:

Ille de France, Havre

Olympic, Cherbourg

Arabie, Cherbourg, Antwerpen

New York, Cherbourg, Hamburg

Duilio, Napoli, Genova

Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

America, Cherbourg, Bremen

II. SKUPNI IZLET s parnikom "Parle" dne 12. maja, 1928.

III. SKUPNI IZLET s parnikom "Parle" dne 2. junija, 1928.

Vednočna parnikova odplava: ponovni potnik se vrčajo dan pred.

SEST DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnim parnikom.

PARIS 23. marca — 20. apr.

FRANCE 13. apr. — 4. maja

(Ob počasi.)

Najkrajša pot po težnici. Vsakdo je v poseben kabini z vesnimi modernimi